

Büyük Salvador Dalí ile tanışmak ister misin?

Ben **Salvador Felipe Jacinto Dalí**! 11 Mayıs 1904'te İspanya'nın **Katalonya** bölgesindeki, Figueres şehrinde dünyaya geldim. Ben doğmadan 9 ay önce ölen kardeşimin adını aldım.

Ailem bana her zaman çok hassas davrandı. Çünkü bana da bir şey olmasından korkuyorlardı. Tahmin edersin ki, bu beni biraz şımarık ve öfkeli bir çocuk yaptı.

Dört yaşındaydım
ve kız kardeşim
Anna Maria
dünyaya geldi.

Yazları gittiğimiz Cadaqués'te
dik uçurumlar ve dev kayalıklar vardı.
Güneş ışıkları denizin üzerinde
oyunlar oynardı. Şiddetli fırtınaların
öfkeli dalgaları, kayalıkları şekilden şekle sokmuştu.

Birer hayvana, bazen de garip yaratıklara benzeyen
bu kayalıklar, günün her saatinde başka başkaydı.
Bazen kardeşimle birlikte denize açılır, yaşlı balıkçıdan
bu kayalıkların esrarengiz masallarını dinlerdik.

Büyüleyici masalları
dinlerken ve acayip şekilli
kayalıkları
seyrederken resim yapmamam
mümkün değildi. 10 yaşına

geldiğimde resim dersleri
almaya başladım. İlk resimlerim,
yaşadığım yerdeki manzaralar
ve çevremdeki insanların
portreleri idi.

İlk sergimi 14 yaşında

Figueres Tiyatrosu'nda
açtım. Herkes çok
yetenekli olduğumu
düşünüyordu. Ama ben
daha çok insanın
bana hayran olmasını
istiyordum.

Liseden sonra Kraliyet Sanat Akademisi'ne girdim. Davranışlarım bu akademiye uygun bulunmadığı için okuldan atıldım. Yeniden girmeye hak kazandığımda sınavlara girmeyi reddettim. Çünkü yetenekli olduğundan emindim. Akademideki öğretmenler beni değerlendirebilecek kadar yeterli değillerdi.

Cadaqués'e geri döndüm. Neredeyse bütün resimlerimde görebileceğin Cadaqués'in sıcak kumları ve kayalıkları beni hemen kucakladı. Dalgalar kayalıklara, ben de hayallerime şekil vermeye devam ettim.

Çocukluğumdan bu yana doymayan bir merak duygusuna sahiptim. Büyük sanatçıları ve büyük sanat akımlarını öğrenmek istiyor, her gün bir yenisini deniyor, sürekli resim yapıyordum. Sanatçılar kendi içlerindeki resmi buluncaya kadar başkalarının içindeki resimleri çizerler.

Ben de bazen **Picasso** gibi kübist nesnelere çizdim, bazen **Seurat** gibi yüz binlerce noktadan oluşan resimler yaptım, kimi zaman renkleri **Matisse** gibi kullandım. Picasso, **Joan Miró** gibi sanatçılarla tanıştım. Bana kendi içimdeki resmi bulmam için cesaret verdiler.

Sence

gerçek resim nedir?

Görünenin aynısını yapmak mı? Resimlerime, neden orada olduğunu hiç düşünmeden, insanları etkileyecek biçimler koymak istedim. Hiçbir görüntünün gerçek olması ya da açıklanabilmesi gerekmiyordu. İnsanları şaşırtmak, sarsmak ve içinden geleni olduğu gibi kağıda dökmek en büyük tutkum oldu. Sen olsan bu görüntüleri nerede ararsın? Elbette rüyalarında! Ben de rüyalarımı, korkularımı, kabuslarımı ve hayalimde yarattığım her şeyi çizdim. Bu resimlere gerçeküstücü resim dediler. Yani

Surrealist resim!

Gerçeküstücü resimler

yapmak istersen beni dikkatle dinlemelisin. İlk önce hiçbir kural olmadan yaratmaya karar vermelisin. Düşlerinde gördüğün resimlere ve hayal gücünün kulağına fısıldadıklarına izin vermelisin.

Çevrendeki insanların çizmeni istediği gibi değil; kendi gördüğün, hissettiğin ve istediğin gibi çizmelisin. “Saçma, yanlış, biçimsiz, uygun değil” gibi düşünceleri bırakıp; aniden aklına gelen kelimeleri, gözünün önüne gelen görüntüleri yazmalı, sonra da onların resimlerini yapmalısın. Gördüğün gibi, hiç de zor değil!

Gerçeküstücü resimler yapmaya başladıktan sonra hayatımda gerçeküstü bir şey daha oldu. Gala ile tanıştım ve ona aşık oldum. Elliden fazla resime Gala'yı da ekledim. Onunla birlikte sevdiğim şeylerin resimlerini de yaptım. Örneğin pırlolayı çok sevdiğim için, Gala'nın resminin yanına pırlolayı da ekleyebilirdim.

Bunu yapmama kimse engel olamaz değil mi?

Üstelik çizdiğim hiçbir resim için suçlanamazdım. İnsanlar gördükleri rüyalar için sorumlu tutulabilirler mi? Rüyalarında ne göreceğın senin elinde değilse, onları kâğıda dökmek de benim elimde değildi.

Bir akşam yemeğinde
eriyen peynirlere baktım.

Zamanın da
tıpkı bu peynirler gibi
akıp gittiğini düşündüm.
Öyleyse peynir gibi
akıp giden saatler çizebilirdim.
Ben de öyle yaptım.

Aynı resimde,
yumuşak saatlerin yanına
sert saatler de ekledim.
Zaman geçtikçe yok olacak
şeylerle, her zaman
kalacak olanları bir arada
anlatmak istedim.

Yaptığım resimler insanları şaşırttıkça daha fazlasını yapmayı istiyordum. Resme bakanların düş gücünü de harekete geçirmeliydim. Bir resmin içine birçok resim yerleştirebilirdim. Bilmece gibi resimler yapabiliyordum. Bu fikir beni o kadar heyecanlandırdı ki, yaptığım resimlere, başka resimler sakladım.

Yandaki tablomda saklanan resimleri görebiliyor musun?

Resimlerime hayvanları da ekledim. Tahmin edersin ki benim resimde hayvanlar, herkesin gördüğü, düşündüğü, çizdiği türden değildi. Leylek bacaklı filler, kuğular, karınca sürüleri, çekirgeler, sinek bulutları, ateş taşıyan zürafalar... Aslında karınca, çekirge gibi hayvanlardan çok korkardım. Ama bence sinekler bilge perilerdi. Bu bilge perilerin, anten gibi uzanan bıyıklarına konup, bana dünyanın sınırlarını fısıldamaları için, bıyıklarına bal ya da kayısı marmeladı sürdüğüm bile oldu.

Yemek benim için çok önemliydi. Kim demiş, resme yemek koyamazsın diye! Resimlerime sadece peynirleri değil; kirazları, jambonları, haşlanmış fasulyeleri, yumurtaları ve ekmekleri de yerleştirdim. Bir gün [Dali Müzesi](#)'ne gelersen, duvarlarını süsleyen tam 1200 ekmeği ve gören herkesi şaşırtan dev yumurtaları da görebilirsin.

Sadece İspanya'da değil, Gala ile birlikte Amerika'da da yaşadık. Orada resmin dışında şeyler yapma fırsatı da buldum. Sahne dekorları ve çılgın kostümler tasarladım. Sıra dışı mücevherler yaptım. Ama **Salvador Dalí** olduğumu unutmamam ve unutturmamam gerekiyordu.

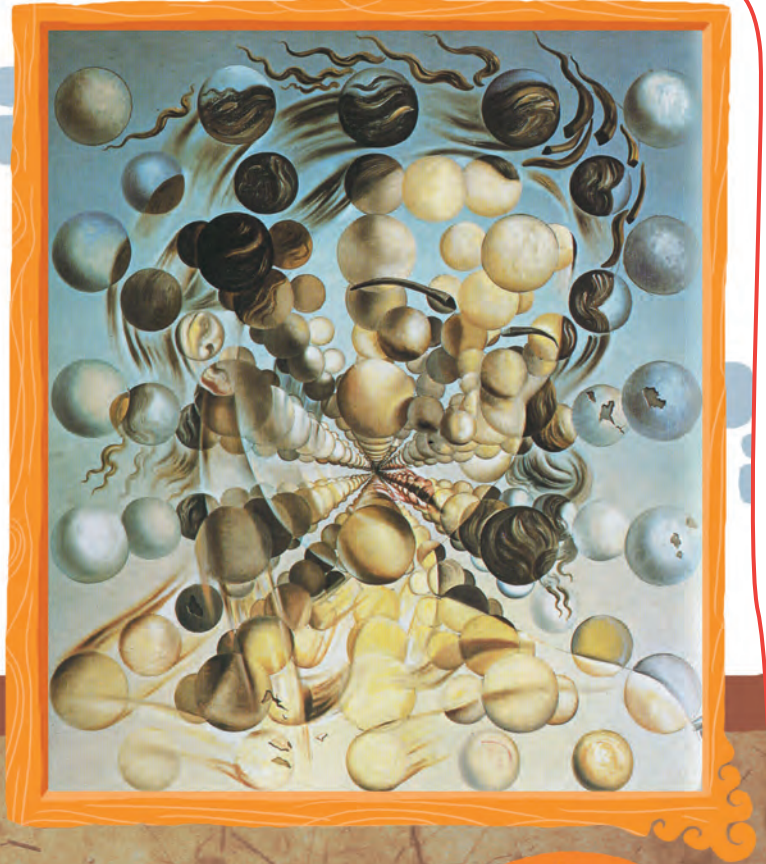
Gerçeküstücü resimlerin ressamı olarak, gerçeküstücü nesnelere de yapmalıydım. Dudak şeklinde bir koltuk, dev bir ekmek, ayakkabı gibi görünen şapkalar, üzeri bardaklarla süslenmiş bir ceket, çekmeceli vücuduyla Venüs heykeli...

İşte tasarladıklarımın bazıları!

Yaptıklarımı herkesi etkilerken,
beni de derinden etkileyen
bir olay oldu. Japonya'ya atom
bombası atıldı.

Atom, yani her şeyi oluşturan
görünmez parçacıklar, aklımı
başımdan aldı. Parçacıklardan
oluşan resimlerimi işte o
zamanlar yaptım.

Nereye gidersen gideyim, çocukluğumu geçirdiğim şehre geri dönüyordum. Hayatımın geri kalanını beni büyüten, besleyen, özgür kılan ve Dalí olmamı sağlayan bu topraklarda geçirmeli ve bir müze kurmalıyım. Gerçeküstücü resimlerimi ve heykellerimi bir araya getirdiğim **Dalí Müzesi** en büyük gerçeküstücü eserim oldu. İlk sergimi açtığım tiyatroyu müzeye dönüştürdüğüm için hâlâ **Tiyatro Müze** olarak adlandırılır. Bu müze beni anlatan bir yer olmakla kalmayıp, benim dünyam oldu.

Altı yaşındayken aşçı olmak istiyordum. Yedi yaşındaki hayalim Napolyon olmakti.

Daha sonra tek dileğim vardı:

Salvador Dalí olmak!

Salvador Dalí olduğum için her sabah gözlerimi büyük bir sevinçle açtım.

Herkes deli olduğumu düşündü, oysa ben buna hiç aldırmadım. Çünkü
bir deli ile aramdaki tek fark, ben deli değildim!